

Til lovforslag nr. L 151. Tillægsbetænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 1. juni 2006

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v.

(Omfanget af behandling på de regionale sygehuse, vurdering af forældreegnethed, lempelse af ægdonationsreglerne og forlængelse af opbevaringstiden for nedfrosne æg)

[af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 12 ændringsforslag til lovforslaget. Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1. Venstres medlem af udvalget Jørgen Winther har stillet ændringsforslag nr. 2 og 4, og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 3 og 5-12.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 26. januar 2006 og var til 1. behandling den 2. februar 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundhedsudvalget. Udvalget afgav betænkning den 17. maj 2006. Lovforslaget var til 2. behandling den 24. maj 2006, hvorefter det blev henvist til fornyet behandling i Sundhedsudvalget.

Dispensation fra § 8 a, stk. 2, i Folketingets forretningsorden

Udvalget anmoder om, at Folketinget dispenserer fra reglen i forretningsordenen om, at der skal gå mindst 2 dage fra omdeling af tillægsbetænkning til 3. behandling.

Møder

Udvalget har, efter at lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i 3 møder.

Spørgsmål

Udvalget har under den fornyede behandling af lovforslaget stillet 2 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Samråd

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmålene i et samråd med udvalget den 31. maj 2006.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (S, RV, SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det under nr. 1 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de under nr. 2-12 stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget bemærker, at Socialdemokratiet fastholder, at kvinder skal have lige adgang til kunstig befrugtning uanset civilstand og seksuel orientering. På

den baggrund kan Socialdemokratiet ikke støtte de af Det Konservative Folkeparti og de af Jørgen Winther (V) stillede ændringsforslag.

Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget bemærker, at Det Radikale Venstres udgangspunkt er, at lesbiske og enlige kvinder er lige så gode forældre som andre. Der findes ganske enkelt ikke belæg for at mene andet. Den logiske konsekvens af det synspunkt er derfor også, at enlige og lesbiske kvinder bør ligestilles fuldt ud med den øvrige del af befolkningen, dvs. med præcis samme adgang til kunstig befrugtning som alle andre. Derfor var det en principielt vigtig sejr, da et flertal i Folketinget under andenbehandlingen af lovforslaget stemte ja til ændringsforslaget om at give enlige og lesbiske kvinder adgang til gratis behandling i offentligt regi.

Alle andre løsninger vil være diskrimination af de enlige og lesbiske kvinder. Det vil også være tilfældet med det ændringsforslag, der giver enlige og lesbiske kvinder adgang til behandling på private lægeklinikker mod egenbetaling. Det er ganske vist en forbedring i forhold til i dag, hvor de kvinder ikke engang har ret til behandling på private lægeklinikker. Men det er og bliver en uacceptabel forringelse i forhold til den fulde ligestilling med adgang til gratis behandling i offentligt regi.

Argumentet om, at enlige og lesbiske kvinder »jo ikke er syge« og derfor heller ikke bør nyde godt af tilbuddet om kunstig befrugtning, holder ingen steder. Kunstig befrugtning er i forvejen et område, der adskiller sig fra de øvrige behandlingsområder i det offentlige sygehusvæsen, fordi der ikke kræves en diagnose for, at behandling iværksættes. Det vil sige, at heteroseksuelle par i dag sættes i behandling, selv om de ikke kan diagnosticeres som »syge«, men er »uforklarligt barnløse«.

Hvis det lykkes at skabe flertal for ændringsforslaget om alene at give enlige og lesbiske kvinder adgang til lægeklinikker i privat regi, vil Det Radikale Venstre fortsat presse på for en total ligestilling af enlige og lesbiske kvinder med den øvrige del af befolkningen. Hvis argumentet er, at de offentlige sygehuse er til for de syge, så er det under alle omstændigheder en hån mod princippet om fri og lige adgang til det offentlige sundhedsvæsen, hvis enlige og lesbiske kvinder, der er syge med f.eks. forstoppede æggestokke,

nægtes adgang. De er patienter og har samme krav på fri og lige adgang til behandling som alle andre.

Det Konservative Folkepartis ændringsforslag, der vil fastholde de enlige og lesbiske kvinders nuværende adgang til alene jordemoderklinikker, er meningsløst. Der er ingen logik i at tillade adgang til jordemoderklinikker, men forbyde adgang til lægeklinikker.

Et *andet mindretal* i udvalget (V med undtagelse af Jørgen Winther) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 3. behandling.

Et *tredje mindretal* i udvalget (DF) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de under nr. 3 og 5-12 stillede ændringsforslag. Hvis disse ændringsforslag forkastes, vil mindretallet stemme for de under nr. 2 og 4 stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget ønsker at fremhæve, at der i lovforslaget er flere gode ændringer i forhold til den gældende lovgivning, bl.a. at nedfrysnings- og opbevaringstiden for æg fra barnløse ændres fra 2 år til 5 år, at ægdonation fra raske kvinder nu kan blive en realitet, og at forældreegnetheden med lovforslagets vedtagelse nøje vil blive vurderet fra lægefaglig side.

Dansk Folkeparti mener, at det traditionelle familiemønster, som tager afsæt i de rammer, som en familie udgør med tilknytning til både en far og en mor, og som har eksisteret i mange, mange år, skal bevares, således at barnets tarv tilgodeses.

Folketinget skal således ikke lovgive om, at en far fravælges, for en far har netop stor betydning for et barns opvækst. Derfor skal det offentlige heller ikke påtage sig et medansvar og betale for, at lesbiske skal have tilbud om kunstig befrugtning.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 3 og 5-12 stillede ændringsforslag. Hvis disse ændringsforslag forkastes, vil mindretallet stemme imod lovforslaget. Mindretallet vil redegøre for sin stilling til de under nr. 2 og 4 stillede ændringsforslag ved 3. behandling.

Et *femte mindretal* i udvalget (Jørgen Winther (V)) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for

de under nr. 2 og 4 stillede ændringsforslag, og redegøre for sin stilling til de under nr. 3 og 5-12 stillede ændringsforslag ved 3. behandling.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for tillægsbetænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i tillægsbetænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tillægsbetænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (S, RV, SF og EL):

Til titlen

1) I undertitlen indsættes efter »sygehuse,«: »ligestilling af kvinders adgang til kunstig befrugtning uanset civilstand og seksuel orientering,«.

[Konsekvensændring som følge af vedtagelsen ved 2. behandling af ændringsforslagene om ligestilling af kvinders adgang til kunstig befrugtning uanset civilstand og seksuel orientering]

Til § 1

Af *Jørgen Winther (V)*:

2) I det under nr. 1 foreslåede § 1 a, stk. 1, ændres »enlige kvinder, der ikke har børn, og par, der« til: »kvinder, der er gift eller lever sammen med en mand i et ægteskabslignende forhold, og når parret«.

[Adgang til kunstig befrugtning på offentlige sygehuse forbeholdes kvinder, der er gift eller lever sammen med en mand i et ægteskabslignende forhold]

Af et *mindretal* (KF), tiltrådt af et *mindretal* (DF):

3) I det under nr. 1 foreslåede § 1 a, stk. 1, udgår »enlige kvinder, der ikke har børn, og«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 6]

Af *Jørgen Winther (V)*:

4) I det under nr. 1 foreslåede § 1 a, stk. 2, udgår »en enlig kvinde eller« og »den enlige kvinde eller«, og efter »befrugtning,« indsættes: »jf. stk. 1,«.

[Adgang til opsætning af nedfrosne æg på offentlige sygehuse forbeholdes kvinder, der er gift eller lever sammen med en mand i et ægteskabslignende forhold]

Af et *mindretal* (KF), tiltrådt af et *mindretal* (DF):

5) I det under nr. 1 foreslåede § 1 a, stk. 2, udgår »en enlig kvinde eller« og »den enlige kvinde eller«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 6]

6) Nr. 2 udgår.

[Kunstig befrugtning kan kun gives til kvinder, der er gift eller lever sammen med en mand i et ægteskabslignende forhold]

7) I det under nr. 3 foreslåede § 6 a, stk. 1, udgår »en enlig kvindes eller«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 6]

8) I det under nr. 3 foreslåede § 6 a, stk. 2, udgår »en enlig kvindes eller« og »den enlige kvindes eller«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 6]

9) Nr. 5 udgår.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 6]

10) Nr. 7 udgår.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 6]

11) Nr. 8 udgår.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 6]

12) Nr. 10 udgår.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 6]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget er en lovteknisk konsekvensændring som følge af Folketingets vedtagelse ved 2. behandling af kvinders adgang til kunstig befrugtning uanset civilstand og seksuel orientering.

Til nr. 2

Ændringsforslaget indebærer, at det er en betingelse for kunstig befrugtning i det offentlige

sygehusvæsen, at der er tale om en kvinde, der er gift eller lever sammen med en mand i et ægteskabslignende forhold.

Til nr. 3, 5 og 7-12

Der er tale om konsekvensændringer som følge af ændringsforslag nr. 6.

Til nr. 4

Ændringsforslaget indebærer, at adgangen til opsætning af nedfrosne æg på offentlige sygehu-

se forbeholdes kvinder, der er gift eller lever sammen med en mand i et ægteskabslignende forhold.

Til nr. 6

Ændringsforslaget indebærer, at den gældende § 3 i loven bevares, således at det også fremover alene er kvinder, der er gift eller lever sammen med en mand i et ægteskabslignende forhold, der har adgang til kunstig befrugtning efter loven.

Inge-Lene Ebdrup (V) Joan Erlandsen (V) Birgitte Josefsen (V) Preben Rudiengaard (V) nfm.

Jørgen Winther (V) Birthe Skaarup (DF) fmd. Karin Nødgaard (DF) Helle Sjelle (KF)

Pia Christmas-Møller (KF) Lone Møller (S) Karen Hækkerup (S) Karen J. Klint (S)

Lene Hansen (S) Charlotte Fischer (RV) Elsebeth Gerner Nielsen (RV) Kamal Qureshi (SF)

Per Clausen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 151 efter afgivelse af betænkning**

Bilagsnr.	Titel
20	Betænkning afgivet 17/5-06
21	1. udkast til tillægsbetænkning
22	Udkast til ændringsforslag til 3. behandling
23	2. udkast til tillægsbetænkning
24	Ændringsforslag fra indenrigs- og sundhedsministeren
25	Tilbagetrækning af ændringsforslag fra indenrigs- og sundhedsministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 151 efter afgivelse af betænkning

Spm.nr.	Titel
44	Spm. om indhentning af justitsministerens kommentar til artiklen »Skarp kritik af lesbisk ret til kunstig befrugtning« fra DR's hjemmeside, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
45	Spm. om oversendelse af talepapir til besvarelse af samrådsspørgsmål A og B, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende L 151 efter afgivelse af betænkning

Samråds- spm.nr.	Titel
A	Samrådssp., om ministeren agter at stille ændringsforslag om deling af lovforslaget, til indenrigs- og sundhedsministeren
B	Samrådssp. om ministerens holdning til de foreliggende ændringsforslag, til indenrigs- og sundhedsministeren